

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo sine extimis corijs, vel putaminibus fructus produci possint. Cap.
XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

Atiferas incidunt, & sarmenti fructiferi medullam auris
scalpio erodunt quantum fieri possibile est, eam ex alto
eximentes, sarmento non fisso, velut exinducatum est,
sed integro dimisso, & laseris cyrenaici succum aqua
dissolutum, aut ad sapæ spissitudinem coctum, infun-
dunt, & erecta sarmenta ad ridicas alligant, ne videlicet
succus effluere possit, singulis autē octonis diebus suc-
cum eundem sarmento infundunt, donec germen e-
mittat. Perbellè etiam

Myrtum sine interiori nucleo reddere

si volumus, à Theophrasto habemus. Si feruenti aqua
rigatur, meliorescit, & sine nucleo redditur, vt quidam
affirmant, deprehensum hoc est fortuito. Quum myr-
tus iuxta balneum staret neglecta: ab hac enim vacua
nucleo reddita semina petentes, ferebant, atque ita ge-
nus eiusmodi Athenis esse incepit. Didymus. Crebro a-
quæ tepentis imbre rigata myrtus, baccas sine internis
nucleis creabit. Theophrastus etiã spurcitas pellium,
vrinamq; myrto adhibendam, & congerendam, quum
germina prosiluerint; fructus enim ita redditur quasi
sine interiori nucleo. Et punica siue interioribus acinis
nascitur, appposito circa radices suillo stercore, talesq;
fructus creabunt.

*Quomodo sine extimis corijs, vel putaminibus fructus
produci possint. CAP. XIII.*

ISDÈM ferè remedijs, & artificijs, quibus in reddend-
is sine interiori nucleo fructibus vsi sumus, vt emur
vt nuces, & eiusmodi fructus, qui cute, & putaminibus
integuntur, nudi, & omni tegmine orbati videantur. Et
primo à medullæ ablatione. Vt

Nux sine putamine reddatur.

Quod docet Damageron. Si arborè penitus perforabis,
& paxillum vlmeum pari magnitudine infiges: prohibet enim
paxillus medullæ ascensum, per quam putant
corticem creari. Palladius terebratæ radici palum de
buxo imprimit, vel cuprinum clauum, vel ferreum. Sed
sultus mangonio docet Theophrastus, vt

Amy-

Amygdala, & castanea molliori tegmine integatur,

Si fructum præmollire, immutareq; volumus, stercore
 suillo utemur, tale enim stercus è numero validiorum
 est. Crebra item fossio facit, ut alimēto meliori, vberio-
 riq; tum ipsæ arbores vegetentur, tum fructus melio-
 res afferant: nam & nuclei minores, & eorum, quæ li-
 gno, crustave teguntur, ut amygdalæ, & nuces euboicæ
 tegmina ista teneriora, intestina verò ampliora utique
 fient. Quippe omnino alimenti copia humefacit, pul-
 pasque auget fructus. Palladius verò calida aqua radi-
 cibus amygdali per dies aliquot ante florem ablaquea-
 tis ingesta teneras nuces creari promittit. Si vis

ut nux tarentina fiat.

Damageron idem demonstrat. Tenuem corticem, &
 fructum facilem acquirat nux, similiter & amygdala: si
 cinerè assidue trunco, & radicibus affuderis. Immo in
 reliquis fructuum generibus, quæ testam forinsecus
 habent, si iuxta eundem modum fuerint culta. Palla-
 dius si nucem tarentinam facere volueris, lixiuo per
 annum continuū ter rigabis in mense, & habebis, dicit.
 Alij arbores castigando, earum radicum summa præci-
 dunt. Vel si dura nux & nodosa, cortex circumcidendus
 erit, ut vitiū mali deducat humoris, ex Damageronte:
 Cuius ratio est, quod sicut medullam tollendo, nucleos
 interiores emendabamus, sic corticem incidendo, &
 lancinando, corticem, vel putamina mollia reddimus,
 respondet medulla ossi, ut cortex putamini. Idque alio
 exemplo obseruauimus: nam persico supra amaram a-
 mygdalam insito, erat cortex amarus, ut non nisi eo e-
 mundato vesci possent. Hoc secreto in alijs utitur. Hanc
 in nostro viridario consitam habemus corio tam fragi-
 li, & membranaceo, ut vix attrectata, spoliū decidat,
 & nuda remaneat. Florentinus

Amygdalam sine putamine reddere

sic tentat. Confracta nucis testa, internum nucleum il-
 læsum conseruato, & ipsi lanam, aut recentia vitis, aut
 platani folia circumdato, ne nudus expositus fructus à
 formicis erodatur. Alio artificio docet Columella

Auellanam nucem tarentinam facere,

Inquiens: In qua scrobe destinaueris nuces ferere, in ea terram minutam pro modo semipedis ponito, ibique semen ferulæ depangito, quum ferula fuerit enata, eam findito, & in medulla eius sine putamine nucem græcam, aut auellanam abscondito, & ita adobruito, hoc ante Calendas Martias facito, vel inter Nonas, & Idus Martias. Alio quoque artificio efficitur, vt

Cucurbita fructus sine intestinis seminibus ferat.

Ex Quintiliorum doctrina. Cucurbita semen non alet, si primum sarmentum, vel virgultum cucurbitæ vbi increuerit, vitium more in terram defodias, vt solum eius caput exertum promineat, rursusq; quum adoleuerit, exaggeretur, sed danda est opera, vt quæ adnascuntur propagines, rescentur, tertio tantum relicto, ita enati fructus, siue cucurbitæ, siue cucumeres, sine intestinis seminibus erunt. Sine semine etiam nascuntur, si per triduum antea spargenda semina, oleo sesamino macerentur: ita quidem prolem seminibus orbam parient.

Vt fructus diuersos colores adsciscant.

CAP. XIV.

TRACTABIMVS quomodo fructibus colores conciliemus. Ad hunc vnum effectum producendum multæ sunt viæ, vt insitiones nunquam satis memoratæ, & laudatæ, rigationes, & alia artificia. Ab insitionibus auspicemur: videlicet si velimus fructum aliquo colore insignitum producere, illum super arborem inseremus quæsitæ succi vberem, vt si velimus

Mala fiant rubra.

Inferantur mala in platanum, & rubra producet mala, ex Diophane, Didymo, & Palladio. Eodem modo

Rhodacena rubicunda producere

poterimus, si in eandem arborem rhodacena inseremus, ex Africano: nam ex ea rubicunda Rhodacena nascuntur. Ab eo Palladius rhodacena rubescere scribit, si platano inserta figantur. Si quæris

Citris

*almond
brown*